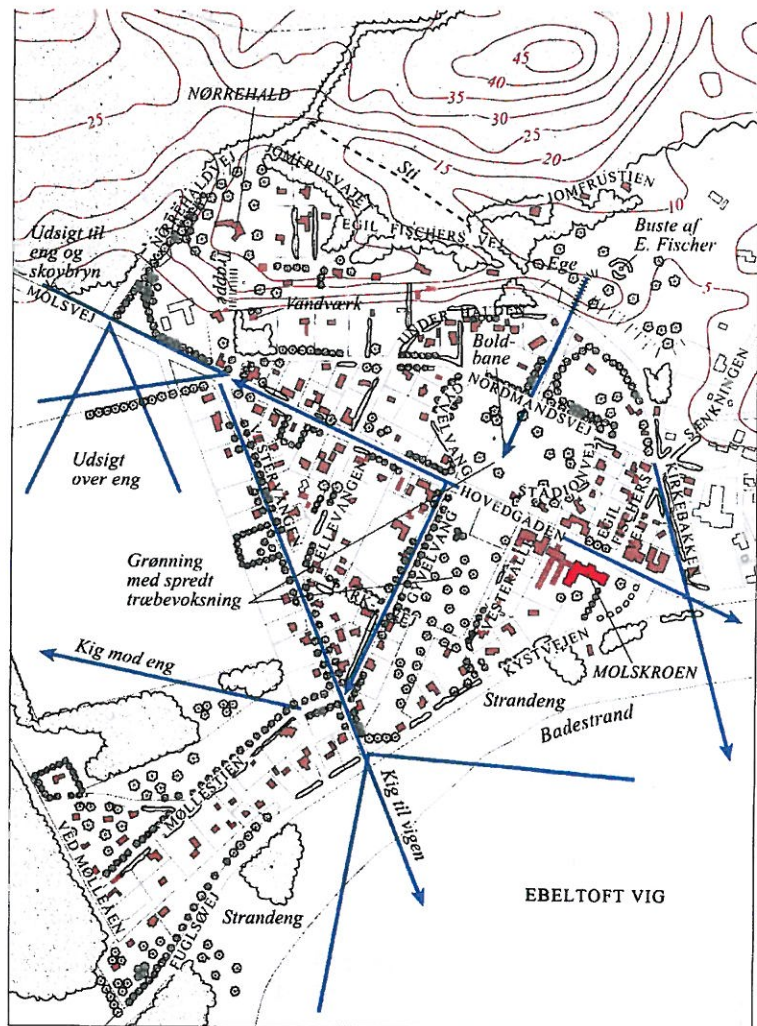

Bilag nr. 6

Kulturhistorisk registrering i Nationalpark Mols Bjerg

Registreringsskema

Egil Fischers Ferieby. Efter Ebeltoft Kommuneatlas 1999, s. 31.

Kort

Feriebyens afgrænsning. Efter Kulturmiljøer i Århus Amt. 2004.

Navn	Egil Fischers Ferieby – Femmøller Strand Egil Fischer - EF og Mols - Opkøb - Planen - Ferielivet
Emne – kategori	Turisme
Tidsperiode	1920-
Datering	
Adresse	
Matr. nr.	
Størrelse	Større område ved Femmøller Strand
Nærmere beskrivelse	Ideerne og baggrunden bag Ferieby ved Femmøller Strand udtænkt og udstykket af arkitekt Egil Fischer

Egil Fischer. Efter: Jakob Vedsted og Knud Chr. Jensen 2001, s. 296.

Historien

Egil Fischer – hvem var han:

Født 21. oktober 1878 i København. Søn af landskabsmaleren Hans Fischer og kunstvæver Emma Fabricius.

Uddannet murer med svendebrev 1896. Året efter afgang fra Teknisk Skole som arkitekt eller bygmester. Gik ikke på kunstakademiet, da der var et oprør i gang, idet man anså akademiet for gammeldags. (ML 2015, s. 7. Biografisk Leksikon)

EF var konservativ, aristokratisk, egensindig, temperamentsfuld og svær at sætte i bås.

EF må som arkitekt nærmest betragtes som nationalromantiker. Passende dårligt i den modernistiske bølge. På det nærmeste skrevet ud af arkitekturhistorien.

EF var ansat på Martin Nyrups tegnestue 1897-1901. Nyrup byggede Københavns Rådhus.

EF var tillige en ivrig kunstner – forbilledet var fynbomalerne. Debuterede på forårsudstillingen på Charlottenborg 1914 (LM 2015, s. 8).

Fra omkring 1901 begyndte EF at arbejde med byplanlægning (LM 2015, s. 7) og blev en af pionererne på dette område. Vandt flere konkurrencer (LM 2015, s. 8 f.) og udarbejdede byplanlægning for flere byer bl.a. Ebeltøft. *"Hører til de betydelige skikkelser i dansk byplanlægning. Han gjorde en pionerindsat i de år det endnu var et udyrket felt herhjemme og fik også senere indflydelse på udviklingen i*

dansk byplanlægning. ” Han var tillige med til at præge byggelovgivningen (Biografisk Leksikon s. 416).

Vandt konkurrence til mønstervillaer til Landsudstillingen i Århus 1909, som blev udloddet i lotteriet (Johan Bender 2008).

Tegnede Holbæk Kaserne i Holbæk 1912-13 (LM 2015, s. 8).

Foretog en del udenlandsrejser. Spanien var et af hovedrejsemålene. Købte her et palads, som han forsøgte at hjemtage til Danmark, men sagen endte med forbud (ML 2015, s. 14)

EF's forhold til Mols:

EF kom på tur til Mols i forbindelse med hans arbejde omkring Landsudstillingen i Århus 1909 og fik forkærlighed for området.

I 1920 tog EF på rekreation på Femmøller Badehotel. Her fødtes idéen til feriebyen.

Opkøb af jorder:

Området omkring Lyngsbæk Strand. Udsnit af Minoreret Sognekort for Dråby Sogn. Trykt omk. 1836.

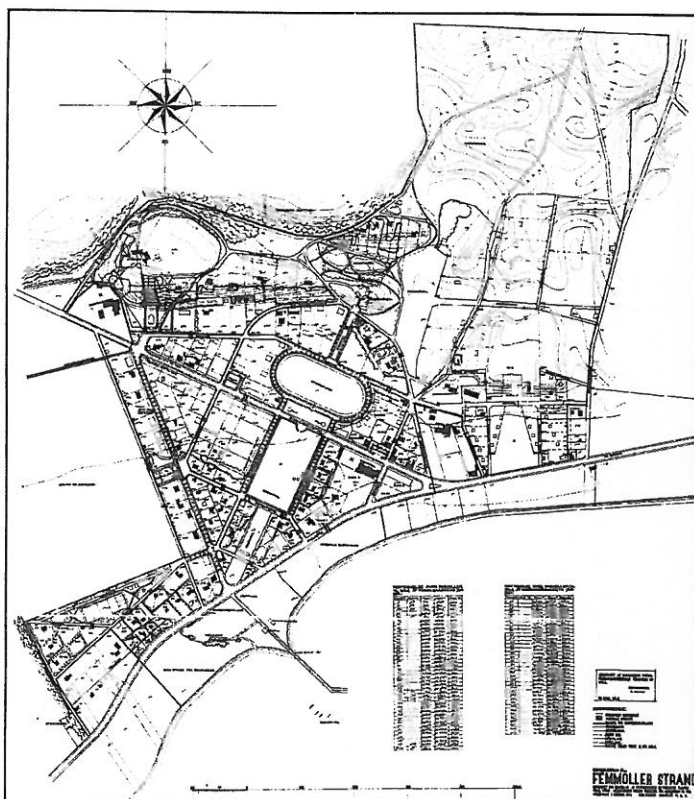
Fra omkring første verdenskrig blev der rundt om i landet påbegyndt betydelige opkøb af magre, marginaliserede landbrugsjorder, som ikke egnede sig til landbrug. På Mols blev der fra omkring 1918 bl.a. opkøbt jorder ved Mols Bjerger og Fuglsø Strand, som blev anvendt til plantager og sommerhusudstykninger.

Omkring 1922 kom EF til Femmøller Strand, som på den tid var præget af hede, overdrev og strandenge og var så godt som uden bebyggelse. I 1923 lejede han sig ind i Nordmandshuset ved Femmøller Strand (ML 2015, s. 18).

Den 3. oktober 1922 købte han jord fra Parcelgården, som havde jorder ved landevejen, og den 16. december 1924 købte han Nordmandshuset, som havde jorder ned til stranden. (LM 2015, s. 17-18). EF havde nu ca. 65 tdr. land.

Desuden sikrede han sig forkøbsret til Nedre Strandkær med 265 tdr. land, som han afhændede 1924 til Ellen Dahl – Karen Blixens søster (ML 2015, s.18 og 21).

Planen for en ferieby:

Egil Fischers plan for Feriebyen fra 1942. Efter Lars Morell 2015, s. 22.

Området hed oprindeligt Lyngsbæk Strand, men EF omdøbte det til Femmøller Strand (ML 2015, s. 21).

I 1924 udsendte EF et manifest med sine ideer omkring Femmøller Strand. (ML 2015 s. 19 f.)

EF udarbejdede helt fra grunden samlede planer for Femmøller Strand med alt, hvad der hørte til et lille idealsamfund. Der foreligger samlede planer fra 1935 og 1942 (LM 2015, s. 21 ff.)

EF arbejdede ihærdigt for at få rutebiler og bilismen til området.

1935 offentliggjorde han sin plan på Charlottenborgs Forårsudstilling (ML 2016, s. 20).

Planen var udarbejdet med forskellige sigtelinjer og med bl.a. kro, stadion og kirke. Det var ikke alt, der blev realiseret, men grundideen kan genfindes i det nuværende Femmøller Strand.

Han udarbejdede desuden en beskrivelse af udstillingsprojektet ved Femmøller Strand fra 1935. (ML 2015, s. 26 f.)

I forbindelse med udstykningen blev parcellerne behæftet med servitutter for at bibeholde områdets karakter. Danmark Naturfredning fik således påtaleret, og der blev indgået en gensidigt aftale omkring servitutter med Ellen Dahl, som ejede Nedre Strandkær. I 1939 kom det imidlertid til et brud mellem EF og Ellen Dahl. (ML 2015 s. 29).

Ferielivet i sin vorden - Da ferien blev folkeeje

I slutningen af 1800-tallet blev det så småt almindeligt, at mere velstillede folk fra storbyen fik øget fritid og kunne begynde at tage på landet om sommeren – ikke mindst stærkt inspireret af kunsterne, søgte man mod naturen og kysterne samt en mere enkel og simpel livsform.

Da udstykningen ved Femmøller Strand blev indledt omkring 1920, var ferie endnu et forholdsvist ukendt begreb for den brede befolkning, og især forbeholdt folk fra liberale erhverv og offentligt ansatte.

I 1891 havde den menige arbejder dog opnået søndagsfri, hvilket betød en vækst i antallet af kolonihaver, og i 1919 blev otte timers arbejdsdagen indført. Med tiden begyndte man også at overnatte i kolonihaven om sommeren. Rigtig mange arbejdere i storbyerne havde en agrar baggrund, da de var tilflyttere fra landet, hvorfor kolonihaven blev en slags tilbage til naturen – "*en sammenknytning af by og land*" – som en modreaktion mod maskinerne og tidens teknologi.

Industrialiseringens tiltagende rationaliseringer og forøgede arbejdstempo gjorde ferie ønskeligt og rimeligt for arbejderne "*som et Middel til at opfriske og styrke Arbejdskraften hos den enkelte, bevare*

og forøge den almene Sundhed, sikre Arbejdsglæde og øge saavel den enkelte Arbejders som hele Samfundets Produktionsevne. ”

Først med ferieloven i 1938 fik alle ret til to ugers ferie med løn. I 1919 havde kun omkring 20% af arbejderne ferie og i 1934 var det 47% – og oftest kun få dage. På en gang fik omkring en halv mio. nu ferie for første gang. I 1952 blev ferien udvidet til tre uger og i 1972 til fire uger.

Da ferie kom til at gælde for alle, overtog den brede befolkning i meget høj grad borgerskabets ferie- og fritidsideal. Man ville væk fra byerne og maskinerne og ud i den frie natur, hvorfor cykel- og teltferie og vandreture kom på mode. Ligeledes blev friluftsskaktiviteter som idræt og badeliv med kropskultur og solbadning særdeles populært i 30'ernes fritidskultur. Her er det tempo og konkurrence, der er i fokus. Også seksualiteten blev friere. Men fritidslivet var også en stedbunden aktivitet. Man søgte gerne tilbage til særlige steder, der kom til at få betydning for den enkelte. (Jakob Vedsted 2006, s. 44. Jakob Vedsted 2013, s. 56-57.)

Betydning

Egil Fischers Ferieby er af overordentlig stor betydning for forståelsen af områdets turisme samt som et pionerprojekt inden for byplanlægning feriebebyggelse..

Bevaringsforhold

Feriebyens struktur er gennem adskillige år ganske langsomt gået i forfald, hvorfor der i de seneste par år er iværksat et større genopretningsprojekt, støttet af RealDania.

Aftaler, adgangsforhold

Supplerende undersøgelser

Referencer, litteratur

Sv. Cedergreen Bech (red.) 1980: Biografisk Leksikon bind 4, s. 416-417.

Weilbachs Kunstnerleksikon

Wikipedia: Egil Fisher

Grundejerforeningen Femmøller Strands hjemmeside: www.femmollerstrands.dk

Projektbeskrivelse. Stedet Tæller. Egil Fischers Ferieby.

Kulturmiljøer i Århus Amt. Egil Fischers Haveby.

Kommuneatlas Ebeltoft 1999.

Lars Morell 1998: Egil Fischers Mols.

Lars Morell 2015: Egil Fischers Femmøller strand.

Jakob Vedsted og Knud Chr. Jensen: Ebeltoft – købstadsliv i 700 år, 2001, s. 296-297.

Jakob Vedsted 2006: Turismens Ebeltoft og Mols i 100 år.

Jakob Vedsted 2013: På feriekoloni – generobringen af det tabte barndomsland. Museum Østjyllands Årbog, s. 48-61.

Johan Bender 2008: Hurra for Århus – Landsudstillingen 1909.

Registrering

Jakob Vedsted, april 2016

Bilag nr. 9

Stemannsgade 2
DK-8900 Randers C
Tlf. 8712 2600
mail@museumoj.dk
museumoj.dk

Kulturhistorisk registrering i Nationalpark Mols Bjerg

Registreringsskema

Kort

Navn

Egil Fischers Ferieby - Molskroen

Emne – kategori

Tidsperiode

Datering

1923 og 1940

Adresse

Matr. nr.

Størrelse

Den oprindelige krobygning. Efter ML 2015, s. 36.

Nærmere beskrivelse

Den oprindelige krobygning fra 1923 var på 32 fag var opført i et stokværk med høj kampestenssokkel med svalegang på bagsiden og med rejsestald.

Nuværende bygning blev opført 1940 efter en brand.

Historie

Den første ejendom EF tegnede og opførte ved Femmøller Strand var Molskroen. Den var færdig 20. november 1923, hvor EF forpagtede driften ud. Han ønskede at trække turisterne til Mols og medvirkede tillige til at få rutebiler til området.

EF ejede kroen til den 24. september 1934, hvor den blev solgt til Asta Henriette Nielsen.

Den 20. januar 1940 nedbrændte kroen til grunden. Den blev herefter genopført i sin nuværende skikkelse. Det er dog næppe EF der har tegnet den nuværende bygning. Den nuværende bygning er på 62 fag i to etager med bindingsværk.

Molskroens nuværende bygninger. Foto efter LM 1998, s. 59.

Betydning

Bygningen, som var EF's første projekt ved Femmøller Strand er et markant element i feriebyens bebyggelse.

Bevaringsforhold

Den nuværende krobygning er i særdeles god stand, idet den flere gange i den sidste snes år er blevet gennemgribende renoveret.

Aftaler, adgangsforhold

Supplerende undersøgelser

Referencer

Lars Morell 1998: Egil Fischers Mols, s. 58 ff.

Lars Morell 2015: Egil Fischers Femmøller strand, s. 37.

Registrering

Jakob Vedsted, april 2016

Bilag nr. 12

Kulturhistorisk registrering i Nationalpark Mols Bjerg

Registreringsskema

Kort

Navn

Egil Fischers ferieby - Nørrehald

Emne – kategori

Tidsperiode

Datering

Adresse

Matr. nr.

Størrelse

Nærmere beskrivelse

Tegning af Nørrehald udført af Egil Fischer. Efter LM 1998, s. 5

Atelieret Nørrehald. Efter LM 1998, s. 55.

Historie

Grundstenen til Egil Fischers egen bolig Nørrehald blev lagt 10. oktober 1934. Byggeriet stod på i en længere årrække.

Egil Fischer brugte også bygningen til galleri.

Betydning

Bevaringsforhold

Aftaler, adgangsforhold

Supplerende undersøgelser

Referencer

Lars Morell 1998: Egil Fischers Mols.

Lars Morell 2015: Egil Fischer og Femmøller strand.

Registrering

Jakob Vedsted, april 2016.

Stemannsgade 2
DK-8900 Randers C
Tlf. 8712 2600
mail@museumoj.dk
museumoj.dk

Bilag nr. 14

Kulturhistorisk registrering i Nationalpark Mols Bjerg

Registreringsskema

Kort

Navn

Egil Fischers Ferieby – mindesmærket og gravsted for EF.

Emne – kategori

Turisme - mindesten

Tidsperiode

1900-tallet

Datering

1964

Adresse

Egil Fischers Ferieby - Kirkebakken

Matr. nr.

Størrelse

Nærmere beskrivelse

Mindesmærke af granit med bronzebuste rejst for Egil Fischer (1878-1963) året efter hans død. Er samtidig begravelsessted for EF og hustruen Olga.

Monumentet er tegnet af stadsarkitekt Bent Christiansen i Odense efter skitse af EF selv. Busten er modelleret af Carla Christiansen – antagelig i 1943. (LM 2015, s. 5).

Historie

Mindesmærket over EF, som samtidig er gravsted, er rejst året efter EF's død. EF havde i 1957 skænket et større areal til daværende Dråby Kommune til en naturpark på 55,5 tdr. land. Den 2. april 1958 blev han udnævnt til æresborger i kommunen. (LM 2015, s. 31).

Betydning

Af væsentlig betydning for Egil Fischers Ferieby og naturparken, som ligger mellem Jomfrustien og Jomfrusvajet.

Bevaringsforhold

Ganske gode.

Aftaler, adgangsforhold

Offentlig adgang.

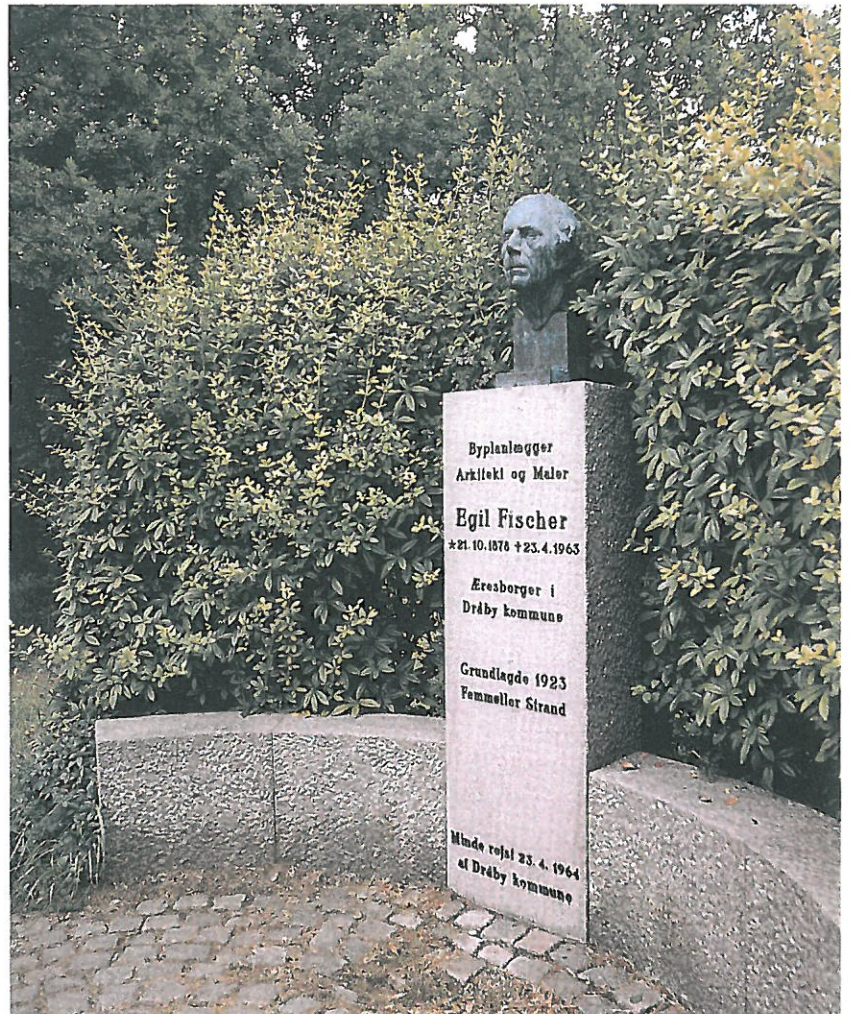
Supplerende undersøgelser

Referencer

Lars Morell 1998: Egil Fischers Mols.

Lars Morell 2015: Femmøller strand, s. 5, 64, 91.

Jakob Vedsted og Knud Chr. Jensen: Ebeltoft – købstadsliv i 700 år. 2001. S. 296-297.

Efter LM 1998, s. 5.

Registrering

Jakob Vedsted, april 2016

Stemannsgade 2
DK-8900 Randers C
Tlf. 8712 2600
mail@museumoj.dk
museumoj.dk

Bilag nr. 15

Kulturhistorisk registrering i Nationalpark Mols Bjerg

Registreringsskema

Kort

Navn

Neder Strandkær, sommerhuset – Ellen Dahl og forholdet til Egil Fischer.

Emne – kategori

Turisme og naturbeskyttelse

Tidsperiode

Datering

1900-tallet

Adresse

Strandkærvej 6

Matr. nr.

Størrelse

Nærmere beskrivelse

Ellen Dahl født Dinesen.

Historie

Ellen Dahl – født Ellen Alvilde Dinesen – var søster til Karen Blixen. Født 13. september 1886 på Rungstedlund. Død 17. februar 1959. Gift 1916 med godsejer og overretssagfører Knud Dahl (1876-1945). De købte Sandbjerg Gods ved Sønderborg.

Godset blev i 1954 skænket til Aarhus Universitet, som bruger det som kursusejendom.

ED forsøgte sig også som forfatter og udgav nogle bøger.

ED købte Nedre Strandkær 1924 af Egil Fischer. Jorderne blev fredet og gården skænket til Naturhistorisk Museum i 1951. Molslaboratoriets jorder udgør ca. 150 ha.

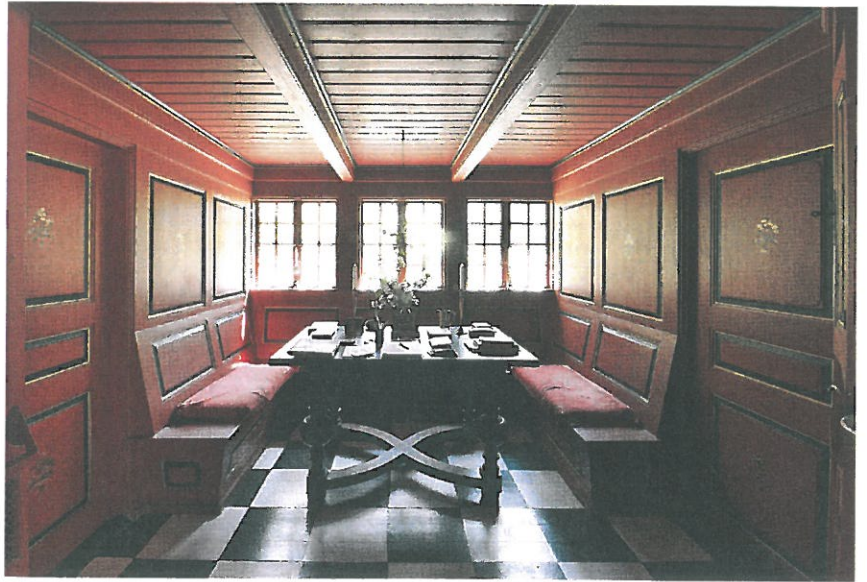
ED og EF indgik sammen med Danmarks Naturfredningsforening aftale om servitutter på deres ejendomme, som blev tinglyst. De samarbejdede i en årrække, men der synes at være opstået uenighed mellem dem. I 1941 blev Starndkærområdet egentlig fredet.

Sommerhuset – "Lille Strandkjær"

Ellen Dahl beholdt et mindre areal omkring et sommerhus, som EF havde tegnet og indrettet i 1926. Her opholdt hun sig flere måneder hvert år. ED led af langvarrige depressioner, hvorfor opholdet her gav hende tiltrængt ro.

Ellen Dahls sommerhus ved Nedre Strandkær. Tegnet af Egil Fischer i 1926.

Spisestuen Ellen Dahls sommerhus. Efter LM 2015, s. 51.

Pejsestuen Ellen Dahls sommerhus. Efter LM 2015, s. 53.

Betydning

Historien om Ellen Dahl og Strandkjær er af væsentlig betydning for forståelsen af Egil Fischers planer for Feriebyen ved Femmøller Strand samt naturbeskyttelsen i Molsområdet – et initiativ – en indsats som fører frem til oprettelsen af Nationalpark Mols Bjerge.

Bevaringsforhold

Aftaler, adgangsforhold

Supplerende undersøgelser

Referencer

www.wikipedia: Ellen Dahl.

Henning Petersen: Molslaboratoriet. Molsbogen 2005, s. 105-125.

Lars Morell: Egil Fischer og Femmøller strand. 2015.

Registrering

Jakob Vedsted, april 2016

DANSK BIOGRAFISK LEKSIKON

GRUNDLAGT 1887 AF C. F. BRICKA

OG VIDEREFØRT 1933-44

AF POVL ENGELSTOFT

UNDER MEDVIRKEN AF SVEND DAHL

TREDJE UDGAVE

REDAKTØR SV. CEDERGREEN BECH

UDGIVET MED STØTTE AF CARLSBERGFONDET

FJERDE BIND

Dons – Frijsk

GYLDENDAL

Fischer, Carl

som en mand, 1941 og *Ballade i Nyhavn*, 1942. □Silhouet klippet af Kirsten Wivel 1924 (Kgl.bibl.). Tegn. af Jensenius udst. 1928 og af B. Büllmann Petersen, 1930. Foto.

Herbert S[teintal] i Politiken 8.8.1953.

Jens Kistrup

Fischer, Carl Christian, 1844–1933, søkaptajn. * 5.9.1844 på Posekær teglværk ved Åbenrå, † 29.10.1933 i Åbenrå, begr. sst. F: agent, skibsfører, senere bankdirektør Christoffer Conrad F. (1811–85) og Anna Elisabeth Callsen (1818–93). ~12.9.1872 i Shanghai med Anna Maria Offer- sen, * 21.2.1846 i Åbenrå, † 29.10.1888 sst., d. af bager Thomas O. (1806–86) og Sarah Margaretha Bardram (1807–90).

F. stammede både på fædrene og mødrene side fra gamle Åbenråslægter. Han gik 1859 til søs, kom 1863 hjem og tog styrmandseksamen. Efter at have deltaget i krigen 1864 som matros på Geyser gik han atter til Kinakysten. Han tog både engelsk og japansk kaptajneksamen og førte fra 1870 eget skib dels i siamesisk, dels i japansk tjeneste, men vendte 1882 hjem til sin fødeby. Ved et forlis i Østen havde han mistet sine papirer, og han indgav da efter den preussiske landræds tilskyndelse en ansøgning om naturalisation som preussisk undersåt under foregivende af at have opteret for Danmark da sagen lettest lod sig ordne på den måde. Under optantmageriet 1902 droges dette forhold frem, og F. erklæredes for dansk undersåt og udvistes. Han vendte imidlertid tilbage og fremtvang derved en afgørelse ved overlandretten i Kiel der faldt ud til hans fordel. Han kunne blive i landet, men myndighederne fratog ham hans borgerlige rettigheder under henvisning til at han var dansk undersåt. – I det nationale arbejde tog F. del i forreste linje fra 1895 da han valgtes ind i Sprogforeningens bestyrelse og overtog kassererstillingen som han beholdt til 1928, og som han røgtede utrætteligt og samvittighedsfuldt. 1920 overrakte han på Dybbøl kong Christian X guldhornene. „Han var vel nok den sidste typiske Repræsentant for Koffardikaptajnernes og Sømændenes Aabenraa“. □Mal. af Jessine Jessen (Folket, Åbenrå). Foto.

Af kaptajn C. C. F.s livserindr. i Sønderjyske Årbøger, 1924 161–232. – Marcus Lauesen i Tilskueren, 1931 II 374–86. Hejmdal 30.10.1933 og 6.9.1934. Jakob Petersen i Sprogforen.s almanak 1935, 1934 53–57.

Hans Lund*

Fischer, Egil, 1878–1963, byplanarkitekt. * 21.10.1878 i Kbh. (Trin.), † 23.4.1963 i Ebeltoft, urne i naturparken, Femmøller strand, Mols. F:

landskabsmaler Hans Christian F. (1840–86) og kunstvæver Emma Elise Kirstine Fabricius (1851–1929). ~1° 21.5.1904 i Kristiania (Gamle Aker) med Magnella Kirstine Djørup Arentz, * 30.12.1874 i Tromsø, d. af læge, senere distriktslæge Frederik Christian Holberg A. (1844–1914) og Johanne Emilie Djørup (1843–1907). Ægteskabet opløst. ~2° 12.6.1943 i Svendborg (b.v.) med Olga Hersom, * 5.6.1920 i Svendborg, d. af snedker Axel H. (1885–1944) og Anne Cathrine Faigh (1888–1970).

F. blev murersvend 1896 og tog afgangseksamen fra Teknisk selskabs skole 1897. Han tegnede 1897–1904 hos Martin "Nyrop og Martin "Borch. 1912 modtog han det Stoltenbergske legat, og 1922 blev han medlem af Akademisk arkitektforening. F. hører til de betydelige skikkelser i dansk byplanlægning. Han gjorde en pionerindsats i de år det endnu var et udyrket felt herhjemme og fik også senere indflydelse på udviklingen i dansk byplanlægning. Han havde desuden en anselig produktion af mindre privatbygninger, bl.a. udstillingsvillaerne ved landsudstillingen i Århus 1909 og hans eget hus på Mols, kaldet *Borgen* (omkr. 1937). Sammen med Olaf Petri opførte han endvidere *Holbæk kaserneanlæg* 1913, og sammen med bygningsinspektør Chr. Christensen byggede han direktør *Gunnar Sadolins museum* (Sadolins hus) i Dragør 1933–34. F. begyndte tidligt at interessere sig for byplanmæssige problemer, og i tiden før første verdenskrig gjorde han sig stærkt gældende med en række fremsynede projekter. Han fik 2. præmie i en konkurrence om bebyggelsesplan for et kvarter i Odense 1901 og 2. præmie i konkurrencen om bebyggelsen af Islands Brygge 1907 hvor han foreslog en halvåben boligbebyggelse med gårdarealet udlagt som have ud mod gaden. Han deltog også i konkurrencen om en bebyggelsesplan for København 1908 med projektet *Millionbyen 1950* og viste her en usædvanlig klar forståelse for storbyens fremtidige trafikale problemer. Han foreslog bl.a. at trafiklinierne samledes i et nyt centrum vest for den gamle bydel for at bevare den historiske bebyggelse i den gamle bykerne og lancerede også her første gang tanken om en havneudvidelse på Amagers østkyst. Sammen med O. K. Nobel og Holger Rasmussen fik han 1. præmie ved konkurrencen om banegårdsterrænets bebyggelse 1911 med et projekt præget af brudte og krumme gadelinier. Deres plan blev aldrig realiseret og terrænet først bebygget langt senere. F. var i en årrække herefter i mindre grad beskæftiget med byplanlægning. Som formand for Akademisk arkitektforenings bygge- lovsudvalg 1929–31 udarbejdede han en betænkning om bygge Lovgivningen. Han fik stor betyd-

ning for Københavns nye bygge Lov 1935 satte sin virksomhed på dette område i den Bygge Lovgivningen. *Uddrag af Akade- kitektforenings Forslag til en Lands- sammenholdt med den nye Bygge Lov fo- havn*, 1939. F. var dog fortsat tiltrukket planlægning. 1922 havde han taget in- anlæggelsen af bebyggelsen Femmølle og efter den nye byplanlov 1938 genop- større omfang sin virksomhed som by- tekt. Han udførte bl.a. forslag til beb- plan for de centrale ældre dele af Århu- net med Eckersbergmedaljen 1939) og for Svendborg og Ebeltoft 1941, for Horsens byplan 1942 sammen i "Gjerløv-Knudsen, samt bevaringsplan i ør 1949. I sine synspunkter og konkret var han afgjort forud for sin tid. Han o- hver opgave med indlevelse og bege- karakteristisk for hans byplanmæssige hed var stor respekt for de ældre beb- historiske værdier og egenart. Hans ub i professionelle og kunstneriske forho- undertiden skabe konflikter med ko- myndigheder. 1941 modtog han æresn Foreningen til hovedstadens forskn- dyrkede tillige malerkunst og udstill- gange på Charlottenborg. □Pastel af 1884. Buste af Th. Sundberg, 1884 og M. Christiansen, 1943. Foto. – Mini- Dråby, Femmøller, 1964.

E. F. i Arkitekten XII, 1909–10 389–93 400 Forskønnelsen I, 1911 85–95. – Leuning-Bor- tekten IX, 1906–07 217–20 225. Sst. XIII, 19 58 164–71. Ch. I. Schou sst. 1948 187f. Sst Kbh. som den er og som den burde være, ud- hovedstadens forskønnelse, 1914 43–77. Poli- 6.1.1931 og 21.10.1938. Medd. fra foren. til- ningers bevaring 4.r.II, 1941 21–44. Berl.tid.

V. Villadsen (Knu

Fischer, Erik Adolf, * 1920, museums * 8.10.1920 i Kbh. (Skt. Johannes). Adolf Moritz F. (1877–1946) og Ell- Henius (* 1894).

F. blev student 1938, og efter et kort studium tog han fat på kunsthistorien c 1948 med en magisterkonferens. Samr F. inspektør ved den kgl. kobberst hvor han har arbejdet siden, kun afbr 67, da han var formand for det billed ske udvalg under statens kunsthond. nævntes han til overinspektør. I kobb- lingen var F. elev af Jørgen Sthyr hvi- fattelse og systematik i det daglige s fik stor indflydelse på F.s videreudda kunsthistoriske interesser spænder ger syn og belæsthed over et bredt register

aler Hans Christian F. (1840–86) og Emma Elise Kirstine Fabricius). ~1° 21.5.1904 i Kristiania (Gamle Magnella Kirstine Djørup Arentz, † i Tromsø, d. af læge, senere d. Frederik Christian Holberg A.) og Johanne Emilie Djørup (1843–skabet opløst. ~2° 12.6.1943 i Svend- med Olga Hersom, * 5.6.1920 i d. af snedker Axel H. (1885–1944) og line Faigh (1888–1970).

ersvend 1896 og tog afgangseksamen i selskabs skole 1897. Han tegnede hos Martin "Nyrop og Martin" Borch. og han det Stoltenbergske legat, og han medlem af Akademisk arkitekt- . hører til de betydelige skikkelser i anlægning. Han gjorde en pionerind- r det endnu var et udyrket felt her- fik også senere indflydelse på udvik- nsk byplanlægning. Han havde desu- elig produktion af mindre privatbyg- . udstillingsvillaerne ved landsudstil- hus 1909 og hans eget hus på Mols, gen (omkr. 1937). Sammen med Olaf te han endvidere *Holbæk kasernean-* og sammen med bygningsinspektør .ensen byggede han direktør *Gunnar useum* (Sadolins hus) i Dragør 1933- ndte tidligt at interessere sig for by- ge problemer, og i tiden før første ver- orde han sig stærkt gældende med en .synede projekter. Han fik 2. præmie i ence om bebyggelsesplan for et kvar- se 1901 og 2. præmie i konkurrencen elsen af Islands Brygge 1907 hvor han n halvåben boligbebyggelse med udlagt som have ud mod gaden. Han i konkurrencen om en bebyggelses- øbenhavn 1908 med projektet *Million-* og viste her en usædvanlig klar forstå- orbyens fremtidige trafikale proble- reslog bl.a. at trafiklinierne samledes trum vest for den gamle bydel for at historiske bebyggelse i den gamle by- incerede også her første gang tanken reudvidelse på Amagers østkyst. Sam-). K. Nobel og Holger Rasmussen fik nie ved konkurrencen om banegårds- ebyggelse 1911 med et projekt præget g krumme gadelinier. Deres plan blev seret og terrænet først bebygget langt var i en årrække herefter i mindre ffiget med byplanlægning. Som for- Akademisk arkitektforenings bygge- 1929–31 udarbejdede han en betænk- ggelovgivning. Han fik stor betyd-

ning for Københavns nye byggelov 1939 og fort- satte sin virksomhed på dette område med pje- cen *Byggelovgivningen. Uddrag af Akademisk Arkitektforenings Forslag til en Lands-Byggelov, sammenholdt med den nye Byggelov for Køben- havn*, 1939. F. var dog fortsat tiltrukket af by- planlægning. 1922 havde han taget initiativ til anlæggelsen af bebyggelsen Femmøller strand og efter den nye byplanlov 1938 genoptog han i større omfang sin virksomhed som byplanarki- tekt. Han udførte bl.a. forslag til bebyggelses- plan for de centrale ældre dele af Århus (beløn- net med Eckersbergmedaljen 1939) og byplaner for Svendborg og Ebeltoft 1941, forslag til Horsens byplan 1942 'sammen med O. "Gjerløv-Knudsen, samt bevaringsplan for Drag- ør 1949. I sine synspunkter og konkrete forslag var han afgjort forud for sin tid. Han omfattede hver opgave med indlevelse og begejstring, og karakteristisk for hans byplanmæssige virksom- hed var stor respekt for de ældre bebyggelsers historiske værdier og egenart. Hans ubøjelighed i professionelle og kunstneriske forhold kunne undertiden skabe konflikter med kommunale myndigheder. 1941 modtog han æresmedaljen i Foreningen til hovedstadens forskønnelse. F. dyrkede tillige malerkunst og udstillede flere gange på Charlottenborg. □Pastel af faderen, 1884. Buste af Th. Sundberg, 1884 og af Carla M. Christiansen, 1943. Foto. – Mindestøtte i Dråby, Femmøller, 1964.

E. F. i *Arkitekten* XII, 1909–10 389–93 400–04. E. F. i *Forskønnelsen* I, 1911 85–95. – Leuning-Borch i *Architekten* IX, 1906–07 217–20 225. Sst. XIII, 1910–11 149–58 164–71. Ch. I. Schou sst. 1948 187f. Sst. 1963 223. Kbh. som den er og som den burde være, udg. Foren. til hovedstadens forskønnelse, 1914 43–77. *Politiken* 5. og 6.1.1931 og 21.10.1938. Medd. fra foren. til gamle byg- ningers bevaring 4.r.II, 1941 21–44. Berl.tid. 27.4.1963.

V. Villadsen (Knud Millech)

Fischer, Erik Adolf, * 1920, museumsinspektør. * 8.10.1920 i Kbh. (Skt. Johannes). F: major Adolf Moritz F. (1877–1946) og Ellen Emilie Henius (* 1894).

F. blev student 1938, og efter et kort medicinsk studium tog han fat på kunsthistorien og sluttede 1948 med en magisterkonferens. Samme år blev F. inspektør ved den kgl. kobberstiksamling hvor han har arbejdet siden, kun afbrudt 1965–67, da han var formand for det billedkunstneri- ske udvalg under statens kunsthånd. 1964 ud- nævntes han til overinspektør. I kobberstiksam- lingen var F. elev af Jørgen Sthyr hvis kunstop- fattelse og systematik i det daglige samarbejde fik stor indflydelse på F.s videreuddannelse. F.s kunsthistoriske interesser spænder gennem selv- syn og belæsthed over et bredt register fra ægyp-

tisk og assyriske skulptur, den klassiske oldtid til middelalder og nyere tid. Samtidens tegninger og grafik, såvel dansk som udenlandsk, er han fuldt fortrolig med. Igennem en årrække har han forestået en række lødige og gennemarbejdede udstillinger i kobberstiksamlingen, dels på grundlag af samlingens egen bestand, dels ved betydelige lån fra tilsvarende samlinger i udlan- det. Gennem indkøb, katalogarbejder og kollegi- ale kontakter har han placeret kobberstiksamlin- gen i et internationalt plan. Mellem 1971–76 var F. præsident for International Advisory Com- mittee of Keepers of Public Collections of Gra- phic Art og siden 1962 medlem af redaktionen for tidsskriftet *Master Drawings*. I ind- og ud- land har F. beklædt vigtige poster inden for kun-stens verden. Han har været jurymedlem ved to triennaler i Milano og 1958 og 1964 kommissær for dansk deltagelse i biennalen i Venezia. 1967 blev han medlem af folketingskunstudvalg og året efter af repræsentantskabet for statens kunsthånd. Fra 1970 har F. siddet i bestyrelsen for dronning Margrethes og prins Henriks fond. Han blev medlem af Videnskabernes selskab 1977 og samme år æresmedlem af Germanisches Nationalmuseum i Nürnberg.

Ved siden af sit museumsarbejde og sin forsk- ning har F. plejet kunsthistorisk undervisning si- den 1964 som lektor i kunsthistorie ved Kbh.s univ. Han er en udmærket pædagog og omfatter sit universitetsarbejde med de kunsthistoriske studerende med alvor og indlevelse. Endelig er F. overordentlig musikkyndig og en stor elsker af naturen. Han er stiftende medlem af Fonden for træer og miljø 1974 og en passioneret have- dyrker. F.s litterære produktion er ikke om- fangsrig, men vægtig. Han har bl.a. skrevet om moderne dansk grafik (1957), om franske illu- stratorer (1952), Povl Christensen (1961) og givet væsentlige bidrag til studiet af Melchior Lorck (1962) og om Albrecht Dürers kobberstik og ra- deringer (1971). Tidsskriftartikler i *Bogvennen* og *Kunstmuseets Aarskrift*. 1973 modtog han Klein-prisen. – R. 1968. □Foto.

Erik Lassen

Fischer, Frederik, 1809–71, redaktør. * 7.2.1809 i Åbenrå, † 4.6.1871 sst., begr. sst. F: skibsfører Fester F. (1774–1863) og Catharina Regina Call- sen (1783–1840). ~1° 15.10.1833 i Åbenrå med Anna Barbara Christensen, * 26.3.1811 i Ribe, † 13.6.1852 i Åbenrå, d. af garver Christen Han- sen (ca. 1782–1835, ~2° 1830 med Anna Cathri- ne Jensdatter) og Maren Hansdatter (ca. 1777–1828). ~2° 6.5.1853 i Åbenrå med Clara Vilhel- mine von de Bendt, * 22.12.1804 i Bergen,

Formænd for sogneforstanderskaber og sogneråd 1842-1970

1859	Grdr. Søren Sørensen, Grønfeld
1860-1861	Skolelærer C. Kruse, Agri
1862-1864	Sognepræst E. A. Biltzing
1865-1867	Detallist Niels P. Sørensen
1868-1870	Grdr. Søren Dam, Basballe
1871-1873	Grdr. Mads J. Holst, Grønfeld
1874-1876	Grdr. Jørgen N. Jørgensen, Basballe
1877-1879	Hjulmand P. Kruse, Egens
1880-1885	Sognefoged N. P. Thusen, Agri
1886-1889	Grdr. Jørgen N. Jørgensen, Basballe
1890-1899	Grdr. S. M. Sørensen, Aldersro, Grønfeld
1900-1901	Grdr. R. Munk, Basballe
1902-1904	Grdr. Niels Rasmussen Kjerri, Grønfeld
1905-1946	Grdr. Peder S. Dam, Basballe
1946-1950	Uddeler S. C. Sørensen, Egens
1950-1958	Grdr. Aksel P. S. Foged, Dyrkærgård, Egens
1958-1970	Grdr. Ivar Mikkelsen, Grønfeld

Dråby

Sognerådsformænd

1842-1844	Propr. L. U. la Cour, Skærsø
1845-1855 1/4	Pastor Ole Wiedemann
1855 1/4-31/12	Propr. J. L. Faurschou, Frederikkesminde
1856-1858	Forpagter P. la Cour, Margrethelund
1859-1865	Propr. H. Secher, Frederikkesminde
1866	Møller J. Thaulov, Havmøllen
1867-1869	Propr. H. Secher, Frederikkesminde
1870-1872	Forpagter H. P. Mønsted, Lyngsbækgård
1873	Propr. H. Chr. la Cour, Havmøllen
1874-1876	Grdr. J. Bonnez, Kobbergård
1877-1879	Grdr. J. Hansen, Mariendal
1880-1882	Propr. Jacob la Cour, Skærsø
1883-1885	Propr. H. P. Mønsted, Lyngsbækgård
1886-1888	Grdr. Søren Peder Pedersen, Dråby
1889-1892	Grdr. J. Svenningsen, Holme
1893-1895	Forpagter P. Secher, Frederikkesminde
1895-1898	Propr. H. P. Mønsted, Lyngsbækgård
1899-1901	Grdr. Anders P. Rasmussen, Holme
1902-1906	Grdr. H. Wessel, Kobbergård
1907	Grdr. J. P. Hansen, Dråby
1908-1925	Grdr. M. Hansen, Dråby
1925-1950	Grdr. Søren Thygesen, Dråby
1950-1962	Grdr. Anker V. Rasmussen, Holme
1962-1970	Grdr. Jens Aage Rasmussen, Handrup

En borgme
Formænd
var udset
Ebeltoft-ha
rådsformæ
strikt. Ståe
kelsen, Ag
Rasmussen
Foto i Ebel

Ebeltoft

1868-1894
1895-1910
1911-1913
1913-1916
1916-1917
1917-1921
1921-1932
1932-1933
1933-1950

Da en „tovlig“ arkitekt byggede ferieby ved vigen

Byplanarkitekt Egil Fischer, der lagde grunden til sommerferiebyen ved Femmøller strand, fylder 80 aar

Byplanarkitekt Egil Fischer, villa „Nørrehald“, Femmøller strand, fylder i dag, tirsdag, 80 aar.

Skønt han aldrig tidligere har været syg, siden han som dreng havde skarlagensfeber, har helbredet i de sidste tre aar ikke været godt. Et par hospitalsophold og operationer har han maattet igennem, men nu opimod 80-aarsdagen føler han sig igen vel, og han haaber paa, at der venter ham nogle gode fredfyldte aar, nu da han er i færd med at afvikle sit virke.

Med højtidssdagen som udgangspunkt har jeg besøgt ham i hans københavnske lejlighed paa Nikolaj Plads, hvor han vil fejre fødselsdagen, og her i hans stue, hvis vægge er smykket med smukke tegninger fra Femmøller Strand og et par af faderens malerier, fortæller han interessante træk fra sit liv og om sin slægt.

Byplan-projekter i Aarhus, Randers og Ebeltoft

— Efter at jeg i 1806 var blevet udlært som murer og havde endt min undervisning paa teknisk skole i København 1897, blev jeg ansat paa arkitekterne M. Nyrops og M. Borchs tegnestuer, hvor jeg fik min uddannelse. Her var jeg i 7 aar. Derefter tog jeg paa en 6 aars studierejse over Tyskland, Italien til Spanien.

Efter hjemkomsten nedsatte jeg mig som arkitekt, og gennem aarene har jeg i særlig grad arbejdet med byplanlægning og boliglovgivning. Som byplankonsulent har jeg virket for Drager, Horsens, Svendborg og Ebeltoft kommuner. I Ebeltoft har jeg udarbejdet projektet til Strandvejens udvidelse, hvorved den blev forlænget et godt stykke ud til byens sydlige grænse for derved at kunne aflaste trafikken i byens hovedgade, ligesom jeg har projekteret forlængelsen af Jernbanegade fra stationen mod øst.

En by bliver til ved Ebeltoft Vig

— I 1922 købte jeg 350 tdr. land mellem Fuglsø og Femmøller paa Mols ned mod Ebeltoft Vig. Arealet ligger skønt omgivet af skov og strand og rummer den herligste og mest varierende natur paa hele Mols. Stedet fandt jeg saa smukt og ideelt, at jeg bestemte mig for at anlægge en sommerferieby i dette paradis-

byggede jeg min villa „Nørrehald“, der er en blanding af spansk-dansk arkitektur. Fra mine vinduer heroppe har jeg en vid udsigt over Mols, og 100 trappetrin fører op til huset.

Da det paa egnen, ja, over hele Mols, rygtedes, at en „tovlig arkitekt“ fra København ville bygge ferieby ved Ebeltoft Vig, lo man ad mig, men da jeg gik i gang med planens udførelse, stillede man sig fjendtligt overfor den. Særlig Ebeltoft-borgerne frygtede, at den ny by ville paaføre Ebeltoft by økonomisk konkurrence. Det modsatte har vist sig at være tilfældet, idet Ebeltoft netop efter byens anlæggelse har faaet et nyt og større opland end tidligere.

I dag er Femmøller Strand, som byen hedder, en by med op imod 300 huse, hvoraf de fleste benyttes til sommerbeboelse, men en del helaarsbeboere huser byen. Efter at jeg i de sidste aar har skrantet og haft et par hospitalsophold, bor jeg fast derovre, idet jeg nu kun bruger min lejlighed i København i enkelte kortere perioder.

— Er det folk fra alle landets egne, der har huse paa Femmøller Strand?

— Ja, det kan godt siges, men byens fleste beboere er fra Randers, dernæst er byerne Aarhus og København talrigst repræsenteret.

Æresborger i Draaby kommune

— Da jeg første gang kom til Mols, besøgede Aarhus-rutebaadene trafikken til Femmøller Strand, men efterhaanden som byen tog form, afløstes baadene af rutebiler. Byen ligger centralt ved Aarhus — Knebel — Ebeltoft-vejen. Vi har i byen elektricitet og eget vandværk. Jeg byggede i sin tid en kro, der nedbrændte, men den er blevet afløst af en ny. Strandkjærgaard, der oprindeligt hørte til mit areal, er solgt fra, og i foraaet solgte jeg den sidste byggegrund. Vej- og parkanlægget, der omfatter de sidste 50 tdr. land af mit areal, skænkede jeg derefter til Draaby kommune, der kvitterede herfor ved den 2. april i aar at udnævne mig til æresborger „for udpræget borgersind, for initiativtagende til Femmøller Strands bebyggelse, for storsynet indstilling med udarbejdelse af byggeplan og for frugtbringende skaber- og organisationsevne ved bebyggelsens gennemførelse“.

Stemannsgade 2
DK-8900 Randers C
Tlf. 8712 2600
mail@museumoj.dk
museumoj.dk

Jydske Ferie-Breve 5

Femmøller Strand er blevet Sommerby Og har faaet „Borgmestergaard“

I DISSE DAGE INDVIER »Kon-
gen paa Mols« — eller Over-
borgmesteren i Femmøller By,
som man ogsaa passende spøge-
fuldt kan kalde ham: Arkitekt
Egil Fischer Hallen i sin
Ejendom »Nørrehald« ved Fem-
møller Strand. Da Fischer er lige
saa meget Maler, som han er By-
planlægger (Danmarks første og
i sin Tid let udle'te, som saa ofte,
naar en Mand er Banebryder,
sker det med en Maleriudstilling.
Enhver, der bor paa Landet om-
kring Femmøller Strand eller blot
gæster det paa en kort Visit, har
ikke kunnet undgaa at se »Nørre-
hald«, ikke blot fordi det ligger

sigt, Lejlighed til at kikke ind i et
usædvanligt Hus og Fornøjelsen af
at se en Række friske Mols-Bille-
der, der ikke giver Antydning af
Fornemmelse af, at deres Mester
for to Aar siden rundede de 70 Aar.
Egil Fischer føler sig som Maler
knyttet til Fynboerne — »I dybeste
Beskedenhed«, siger han med et
Tonefald, hvis Undskyldning slet
ikke behøves. De, der ikke sværmer
for de lyse, friske Farver i Mols-
Landskaberne, kan endda holde sig
skadesløse i Studiet af en Række
Billeder fra Udlands-Aarene, af
hvilke nogle staar saa højt, at Egil
Fischer med fuld Ret kan tegne sig
som selvstændig Maler og ikke
bare som en Malerfars begavede
Søn: Hans Far var Landskabs-
maleren Hans Fischer (fra
Vestbirk), hvis Billeder i rigt Tal
smykker Husets mere private Ge-
makker.

TRÆNGSEL OMKRING VANDET

Der er altsaa nok at se paa. For-
øvrigt ikke blot oppe paa Bakken,
men ogsaa nedenfor, hvor Huse og
Badegæster efterhaanden trænges,
saa man mindes det sjællandsk-
københavnske Hornbæk.

De, der elsker Mols for dets en-
somme Skønhed, skal ikke tage til
Femmøller-Stranden mere, men
desværre ser det ud til, at de fleste
foretrækker at slæbe Byens Bi-
kubeliv med sig, naar de »tager
paa Landet« eller til Stranden. Den
Tid er ikke fjern, da der ikke mere
er en Stump ledig Jord paa Fem-
møller-Stranden, og man maa lov-
prise de Mænd og Kvinder, der i
rette Tid har sørget for, at store

Egil Fischer og hans unge Frue
ved Indgangen til »Taarnfløjen«.

paa Toppen af Bakken, der kroner
Femmøller-Stranden, men ogsaa
fordi det arkitektonisk er et af
Danmarks forunderligste Huse.

SPANIEN PAA MOLS

Egil Fischer har ikke for intet
levet fire Aar af sit Liv i Spanien
og snart en Menneskealder paa

TOM
PUS
S
(55)

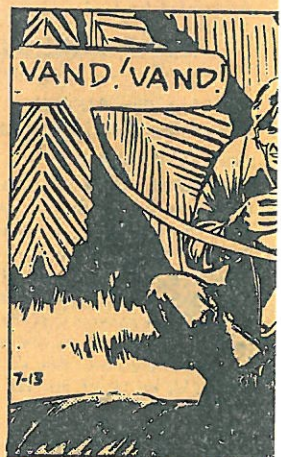

1) — Hvorfor saa mange Fo-
dettikon« sagde Overbetjent I
Ole Bumles Øjne. — 2) Et s
Højttalervogne

BO
BO
OG
FRANK
(81)

DR.
CROSSBY
(144)

FERD
NAND

typisk, for os andre ejendommelig Blanding af Dansk Bondekultur og spansk Byggeskik. Dansk er det rød-hvide Bindingsværk og det høje Straatag, der er pudset indvendig. Dansk er ogsaa Svalegangen, der løber langs den udvendige Side af Hovedfacaden og de mange Roser overalt, ikke alene fornemme Arter, men navnlig gode, sunde, danske Bonderoser, der kan staa for Brisen fra Havet.

Spansk er ikke blot Idéen med at mure Kakler ind i Bindingsværket, men ogsaa de store Gittervinduer, saa spanske, at de simpelthen er hjembragt direkte... ligesom de malede Loftsliser og de mange keramiske Arbejder, der findes rundt om i Huset, og som »Penge-skabslaagen« i Væggen, stammer delvis fra Domkirken i Sevilla og er for Restens Vedkommende lavet af Domkirkens Arkitekt ved en Istandsættelse for en Menneskealder siden.

Spansk virker ogsaa Taarnet, der kroner Ejendommen, selvom det nok saa meget skal have Svalegang op til den øverste Platform, der bliver Udsigtstaarn... og hvilken Udsigt kan man let gætte sig til, da Nørrehald i Forvejen ligger paa det skønneste Sted paa hele Molskysten omkring Femmøller.

ET SOMMERBESØG VÆRD

Det er altsaa et ejendommeligt Hus, som nok er et Feriebesøg værd, hvad der er Adgang til via Egil Fischers Udstilling af Malerier, som er aaben for enhver, der bevæger sig op paa Toppen af Bakken. Man faar en vidunderlig Ud-

Mols-Stranden har altid været Tilflugtssted for Kunstnere. Her ses en af Erhvervskunstnerne, den aarhusianske Billedskærer Holger Bendstrup ved Totempælen foran den Bod, hvorfra han i tre Somre med stort Held har faldt sine Træskærerarbejder, mest Erindringer fra Sommerlandet. Totempælen er fra i Sommer og gør saa stor Lykke, at Bendstrup har begyndt at skære og male Miniature-Totempæle til Strandens Dreng.

Arealer blev fredet omkring den skønne Ebeltoft Vig og Mols Bjerger. Bliver Trængslen i Byen ved Femmøller Strand for stor, er der heldigvis stadig Steder og Ture nok at gaa, og det er her som ved Aarhus: Ti Minutter fra det sidste Hus kan man faa Naturen for sig selv.

Egil Fischer hører ogsaa til dem, man bør takke, selvom ingen samtidig har »befolket« saa meget Molsjord som han, der siden 1922—23 har udstykket ikke mindre end et Par hundrede Parceller paa de 400 Tønder Land, som han erhver-

Kanalsvømme AFTENENS HISTORIE

UNIFO

SIKKER GODT, blaåt klæder dig. Lem, sagde Molly Logan b taget.

Lem Owen rødmede og saa ned ad sin splinternye Uniform. — Det er vel de blanke Knapper, som gør Udslaget, men det er virkelig en fin Uniform, indrømmede han.

— Tænk, at de gik med til give dig den!

— Jeg sagde, at naar jeg var enes Politibetjent i Byen, burde jeg ogsaa ligne en Betjent; men gam Wilkins er lige saa stædig som s Mulæsel Emmy og gav sig kun nødtigt. Han har et Horn i Side paa mig, siden hans Søn Rufe ikke blev Betjent.

— Molly saa paa sit Uhr. — Naar maa jeg gaa; men vis nu Byen, den har faaet en Betjent, den kan være stolt af.

— Jeg skal gøre mit bedste, Lem. Farvel! Han gik ind mod Byens Centrum, hvor han kom efter opdagede en Sportsvogn, som nærmede sig i mistænkelig Fart. Føreren opdagede ogsaa Lem og

vede sig i sin Ungdoms første Mølgælde. Ham skyldes det bl. a., at der dog i hvert Fald ligger baade Sportsplads og Torv, Kirkebakke og Naturreservat ved Stranden. C Halvdelen af det indkøbte Areal gennem ham lagt ud til fælles besiddelse, og selvom man synes, at Trængslen er stor nok, er det let at forestille sig, hvor meget større den var blevet uden hans myndigt styrende Haand. A n - d r e.

»Nørrehald«s Facade mod Femmøller-Stranden. Navnet stammer fra Bakken »Halden«. Egentlig burde Ejendommen hedde Sønderhald, men Egil Fischer synes, »Nørrehald« lyder kønnere, og saa er det blevet saadan. Midt i Hovedfløjen ses et af de spanske Gittervinduer under Svalegangen. Desuden det endnu »upaaklædte« Udsigtstaarn.

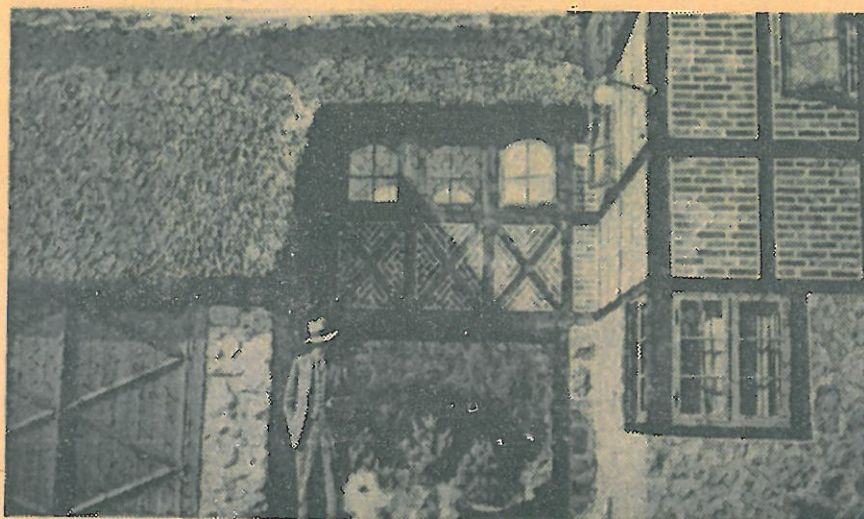
9-9-1938

Aarhus A

Et Eventyrhus i Bakkerne paa Mols.

Med spanske Jerngitre, Svalegange, Rester af
Silkeborg Slot og af den gamle Præstegaard i
Marie Magdalene.

Hos Arkitekt Egil Fischer paa „Nørrehald“.

Udhus og vestre Længe, der er forbundet med Svalegang.

Det er uundgaeligt, at der altid vil
være delte Meninger om Skønheden af
et saa ualmindeligt Hus som Arkitekt
Egil Fischers „Nørrehald“. Men
mon nogen vil vove at bestride, at der
udgaar et eget eventyrligt Trylleri fra
dets gule Mure? Det taler til Fanta-
sien paa en Maade, som et nøgternt,
retlinet, moderne Hus slet ikke evner.

Fra en lyngklædt Bakketop paa
Vejen mellem Femmøller og Ebeltoft
hæver det de straaetakte Tage op over
tæt Fyrrekrat og aabner sig som en
Scene ud mod Havet. Den, der som
Barn med glødende Kinder Gang paa
Gang har fordybet sig i Ingemanns
historiske Romaner, føler sig uvilkaar-
lig hensat til disse Bøgers eventyrlige
Verden, og vilde ikke i mindste Maade
føle sig forundret over at møde den
gamle Digtets høviske Riddere og
ædle Fruer paa Svalegangen, en væb-
net Vagt i Taarnet paa Udkig efter
den fredløse Marsk Stigs Søroverskibe
og en bleg, hulkindet Fange med ras-
lende Lænker i Kælderens.

1938 — Mennesker virker langt mere
forunderlige i disse Omgivelser end

Træslæde med rustne Meder og fint
udskaarne Ornamente. Begge Dele
foruden nogle gamle Kister og Ku-
riositeter har Arkitekten selv støvet
op paa Loftet og Pulterkamre i Om-
egnens Huse og Bøndergaarde, og de
gamle danske Ting „forliges“ glim-
rende med en hel Del Antikviteter,
medbragt fra Rejser i det sydlige Ud-
land.

Vægge, Døre og Loftet i venstre
Længe er af Træværk i en varm, mør-
kebrun Tone med Lister henholdsvis i
grønt og dybrødt. Stuerne er lavlof-
tede, temmelig smaa og yderst hyg-
gelige med en vidunderlig Udsigt fra
alle Vinduer.

Der er Portnerbolig, Arbejdsværel-
ser og en lille Gæstestue, skilt ud
for sig selv af en Vindeltrappe, saa
Gæsterne kan have det helt ugenert
— og Værten med. En misundelses-
værdig Fordel for begge Parter.

Skabe og Senge i Gæstestuen
er i samme brune Tone som Trævær-
ket med Tæpper og Puder i stærkt-
farvet Cretonne.

I Badeværelset mødes nyt og gam-
melt paa den mest charmerende Ma-
de. Gulvet er belagt med grove, sorte
Fliser og det rummelige Badekar er
indmuret i røde Sten. Solen skinner
ind gennem et lavt Vindue paa en

den med sig til Faurskov. Nu er den
af Skabnen omtumlede Dørstolpe om-
sider havnet hos Arkitekt Fischer paa
Mols, og da Arkitektens Forfædre i
fjerne Tider har siddet som Lensmænd
paa Silkeborg Slot, kan han med en
vis Ret hævde, at det er et Familie-
klenodie, der er kommet hjem.

Havde de døde Ting haft Mæle, vil-
de denne Stolpe sikkert have kunnet
fortælle Historier, som det nok var
værd at lægge Øre til, og det samme
gælder en Del andre Bjælker i „Nør-
rehald“, Rester af den gamle Præste-
gaard i Marie Magdalene, der havde
3—400 Aar paa sin ærværdige Bag
før Nedrivelsen.

Naar den dejlige Sal engang bliver
færdig, vil den bl. a. blive Skueplads
for Maleriudstillinger, men vil ogsaa
i givet Tilfælde kunne anvendes som
Mødesal for den omboende Befolkning.

Til det ualmindelige Hus hører en
Have. At den ikke ligner det, Folk i
Almindelighed forstaar ved en Have,
turde vel næsten være en overflødig
Bemærkning.

Da Arkitekt Fischer i sin Tid købte
Bakken, hvorpaa Huset ligger, var den
omgivet af en frodig Kornmark.

Nu er der „kun“ Lyng og høj tæt
Fyr, Enebær og Gyvel. Smalle, dunkle
Stier snor sig hemmelighedsfuldt gen-
nem den duftende Mangfoldighed, som
førte de ind til det fortryllede Slot,
hvor Tornerose sover sin hundred-
aarige Søvn.

Haven føjer endnu et Led til det
Særpræg og den Charme, der hviler
over Stedet.

KIRSTEN

Odder

Paa Gr. af Indkaldelse

kan en Medhjælper faa Plads straks
eller 15. September.

„Moseholm“, Hølen pr. Boulstrup.
J. P. Rasmussen.

To flinke Piger,

først i Tyverne, kan faa Plads 1. Ok-
tober eller senere.

Landmandshotellet.

Odder Landbobank

Aktieselskab.

Telefon 300. — To Linier.

Aktiekapital 500,000 Kroner.
Reserver: Ca. 250,000 Kr.

Kontordage i Gylling: Lørdag 2½—4.

Ny Solbjerg:

Tirsdag og Fredag Kl. 1½—3.

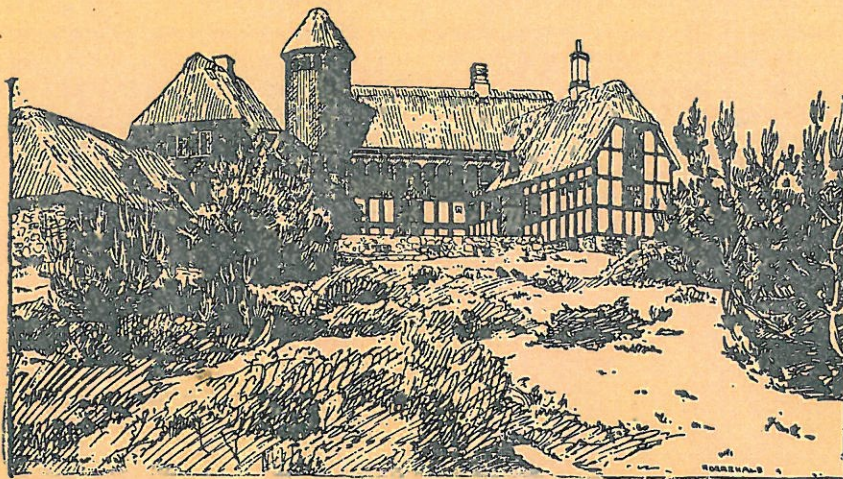
Politibekendtgørelse.

Da der er udbrudt Mund- og Klove-

1938 — Mennesker virker langt mere forunderlige i disse Omgivelser end Fantasifigurer fra Riddertiden; men — paa den anden Side, Erik Menved, Prins Otto af Danmark og Valdemar Sejr havde næppe følt sig helt veltilpas i Selskab med Telefon, elektrisk Lys og Centralvarme, og Drost Peder havde sikkert følt sig noget desorienteret ved moderne Badeværelse med Porcelænskumme og rindende Vand. Alle disse Civilisationens Goder, der ogsaa findes paa „Nørrehald“, er dog anbragt diskret og med „gammeldags Camouflage“.

Arkitekt Fischer, Ejeren, er en kendt Mand paa Mols — ikke mindst paa Grund af det store Arbejde, han har gjort for at bringe Halvøens Ry for Naturskønhed viden om og hidkalde Turisterne.

Hans Interesse for Mols gaar mange Aar tilbage. Omkring 1909 satte han for første Gang sin Fod paa den lyngklædte Jord. Han kom for at male, den pragtfulde Natur tryllebandt ham — og han har ikke siden kunnet løsrive sig.

Nørrehald, som det kommer til at se ud, naar det staar helt færdig.

Udstrakte Grundarealer i Egnen omkring Femmøller ejes nu af ham, og han har bygget bl. a. Hotel Molskroen og en lang Række Sommerhuse deromkring.

„Nørrehald“ er hans Forsøg paa at virkeliggøre en Drøm om at skabe et Hus saa praktisk og bekvemt som muligt i Harmoni med den gamle Bondebebyggelse. Huset er paabegyndt for godt og vel fire Aar siden, men er endnu ikke færdigt.

„Nørrehald“ bestaar af tre Længer, hvoraf den højre og midterste kun er færdig i det Ydre, og af et Udhus med Plads til en Hest, Høloft og et Redskabsskur, hvor der staar en gammel, højhjullet Vogn og en 200 Aar gammel

indmuret i røde Sten. Solen skinner ind gennem et lavt Vindue paa en Porcelænskumme, og Vandrør og Ledninger er røde og grønne.

I Arbejdsværelserne lægger man særlig Mærke til en Forhøjning ved et af Vinduerne, indrammet af udskaaret Træ og med Hynder, dækket med de blødeste Huder og Skind, et hyggeligt Sted, der ligefrem indbyder til en fortløbig Sludder.

Men der er mange andre Ting af Interesse i Stuerne. Malede italienske og spanske Renæssance - Krukker, Malerier af gamle spanske Konger og Adelsmænd, Gibsmasker, jernbeslaaede Egekister m. m.

„Nørrehald“s højre Længe skal indrettes som en moderne, bekvem Privatlejlighed, og den midterste rummer en mægtig halvfærdig Sal, som Arkitekt Fischer noget beskedent kalder „Spisestuen“, men som i hvert Fald i sin nuværende halvfærdige Skikkelse nærmest minder om det, man forstaar ved en Riddersal.

Svære, mørke Bjælker ligger i et indviklet Mønster paa Kryds og tværs under det høje Loft, og Svalegange løber rundt om Salen, hvis ene Ende domineres af en stor rød Kamin, der

skal prydes med ægte, gamle, spanske Fliser, som dog foreløbig ikke er naaet længere end til at ligge i Stabler ved Siden af. Et spansk Jerngitter i Murens Aabning ud mod Gaardspladsen harmonerer mærkeligt nok glimrende med Bygningens gamle, danske Bondestil.

Lænet op mod Væggen staar en original Afstøbning af en Broncedør, der sidder i Katedralen i Sevilla.

Stolpen over Indgangen til Salen fra den lille Gaard bag Huset bærer en Inskription med Aarstallet Anno 1236 og Navnet Friis. Den har i sin Tid siddet i det gamle forlængst nedrevne Silkeborg Slot og er af Kongehuset skænket til Slægten Friis, som førte

Politibekendtgørelse.

Da der er udbudt Mund- og Klovesyge i den Gaardejer Rasmus E. Rasmussen, Hvilsted Mark, tilhørende Besætning, er der etableret et Iagttagelsesdistrikt omkring Ejendommen, omfattende et Omraade af 3 Kilometer til alle Sider fra den smittede Ejendom. Grænser for Iagttagelsesdistriktet, der bl. a. omfatter Byerne Fastrup, Virring, Svinsager, Solbjerg, Hvilsted, Drammelstrup, Bøgeskov og Onsted, er afmærket med Skilte ved Vejene.

Fra Iagttagelsesdistriktet maa klovbærende Dyr ikke bortføres til andre Dele af Landet eller til Udlandet, undertagen til Slagtning paa nærliggende Slagtehus, naar Passerseddel fra Sognefogden medfølger. Indenfor Distriktet skal alle Hunde holdes bundne eller føres i Baand.

Endvidere er etableret Lokalfæspærring, der omfatter den Gaardejer N. Jensen, Børupgaard, Hvilsted Mark, tilhørende Ejendom.

Det forbydes indenfor en Afstand af 15 km fra den smittede Ejendom at afholde Markeder for klovbærende Dyr (herunder Griseturve), Auktioner over og Bortsalg eller Opkøb af sammenbragte Dyr samt Dyrskuer.

Al Handel med klovbærende Dyr, der samles udenfor Banestationer i eller ved Eksportforeningerne, Samlestalde i Gæstgivergaarde ell. lign. Steder forbydes.

Politimesteren i Hads-Ning Herreder, Odder, den 7. September 1938.

A. Rudkjøbing.

Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger.

Eksemplarer af Direktionens Beretning med Regnskab for Aaret 1937—38 kan faas hos Branddirektøren i Odder.

Svendeprøve.

De Haandværkslærlinge, som i dette Efteraar skal aflægge Svendep prøve i Odder og ikke er underkastet Fagenes officielle Prøver, kan afhente Skema hos S. Baden Petersen.

Skemaer i udfyldt Stand samt Daabsattest og 5 Kr. afleveres senest 14. September.

Svendeprovekommissionen.

Cirkus Brdr. Schmidt

paa Markedspladsen i Odder.

21. Sæson. Stor Scene og 4 Masters Cirkustelt. Plads til 2000 Personer og stort tjekkisk Militær-Orkester.

Gala-Premiere

Lørdag den 10., Kl. 8,15.

Søndag Kl. 4,30 og Kl. 8,15.

Alle maa se Soliman og Solimane. Foruden 16 Verdensnumre, deriblandt Gaston med sine fire Dværgefanter.

Kun to Dage i Odder.

H. O. s. U.

Paa Grund af Mund- og Klovesyge aflyses Ballet den 10. ds. paa Ny Solbjerg Turisthotel.

Bestyrelsen.

Stor Gave til Draaby Kommune

Arkitekt E. Fischer, Nørrehald
skænker 55 Tønder Land ved
Femmøller Strand

Draaby Kommune faar i Dag overdraget en stor og værdifuld Gave i Form af 55 Tdr. Land ved Femmøller Strand. Det er Grundlæggeren af »Ferie-Byen« ved Femmøller Strand, Arkitekt Egil Fischer, der har skænket den smukke Gave, som Kommunen dog ikke faar, før Randers Amt har godkendt det.

Arkitekt Fischer kom til Femmøller for mere end en Menneskealder siden og i Begyndelsen af Tyverne modnedes den Tanke, at skabe en Ferieby ved Foden af Molsbakkerne. Hans Tanke var at

samle Bebyggelsen paa velegnede lavereliggende Arealer og derigennem holde Bakkerne fri for andet end en naturlig landbrugsmæssig Udnyttelse. I Begyndelsen af Trediverne havde han sin store Plan færdig, og den Bebyggelse, han skabte herigennem, var præget af Idealisme og Ønsket om at bevare den skønne Natur saa uberørt som muligt, og det er lykkedes fuldtud. Bebyggelsen i det store Omraade, han blev »Konge« over, hører til noget af det bedste i sin Art. Ikke alene udstykkede Arkitekt Fischer Arealet i passende Grunde, men sørgede ogsaa for, at der blev Plads til Anlæg af Sportsplads, Camperingspladser m. m. og et Omraade paa 35 Tdr. Land blev lagt ud som Naturpark.

Arkitekt Fischer saa rigtigt, da han i sin Tid spaaede, at Beboerne i de større Byer vilde søge til Femmøller Strand for at slappe af i Ferierne, og i Dag er Ferie-Byen et myldrende Liv Sommeren igennem. Forudseenhed har iøvrigt altid præget Arkitekt Fischer. I sine yngre Dage som Arkitekt i København udarbejdede han en Plan for Københavns Udvidelse. Den blev dengang regnet for — populært sagt — at være noget overspændt. Den Udvikling Arkitekt Fischer spaaede, var der ikke mange, der troede paa, men Tiden gav ham Ret, og efterhaanden som København blev større og større, maatte man indrette sig efter den sprælske Arkitekts Ungdomsplaner.

Arkitekt Fischer, der nu er 79 Aar, har aldrig været ude paa at tjene store Penge paa sin Plan med Feriebyen, men det er Kærlighed til Sagen, der har været Drivkraften, og naar han nu skænker det store Areal til Draaby Kommune, er det fordi han derigennem kan se sin Ide ført videre og være tryg ved, at Spekulanter ikke ødelægger det Arbejde, det blev paabegyndt for mange Aar siden.

elskede!

78/4-64 EF

Smuk mindehøjtidelighed for arkitekt Egil Fischer

Draaby kommune hædrede sin æresborger.

På et årsdagen for byplanlægger, arkitekt og maler Egil Fischers død, torsdag d. 23. april, blev der af Dråby kommune afsløret et smukt mindesmærke for kommunens æresborger på Kirkebakken ved Femmøller. Desuden blev arkitektens urne begravet på samme sted, hvor arkitekten for nogle år siden havde udtalt, at på dette sted kunne han tænke sig at blive begravet, hvis det kunne lade sig gøre.

Til stede ved højtideligheden var amtmand Jean Richard, Randers, kontorchef Akton Nielsen, amtskontoret, Randers, afdødes enke, fru Olga Fischer, en del familie, Dråby sogneråd og flere indbudte gæster.

Højtideligheden indledtes med salmen »En liden stund i Rosenlund«. Derefter indviede pastor C. B. Hansen, Dråby, pladsen til begravelse, og fru Olga Fischer nedsatte urnen.

Efter salmen »Altid fredig, talte sognerådsformand Jens Aage Rasmussen, Handrup, og afslørede den smukke mindesten, Dråby kommune rejste. Sognerådsformanden udtalte bl. a.: — Efter byplanarkitekt Egil Fischers død den 23. april sidste år vedtog Dråby sogneråd at lade rejse en mindestøtte over arkitekten, der var æresborger i Dråby kommune, og hvis minde vi på den måde gerne vil ære. Både os i dag og efterslægten vil være arkitekten tak skyldig, for at han ved sin fremsynethed og ved meget tidlig planlægning af Femmøller strand har sikret en smuk bebyggelse af området her og tilige har sikret ikke alene beboerne, men alle der søger vor skønne egn, store frie områder og strandarealer. Arkitektens uegenlyttighed kom smukt til udtryk, da han 6 år før sin død, som gave overdrog Dråby kommune den store og skønne naturpark på 55 tdr. land, som efter arkitektens ønske skulle være tilgængelig for alle, der ønsker fred og ro i en skøn natur. — Med disse ord afslørede sognerådsformanden mindestøtten og udtalte et ære være arkitektens minde.

Fru Olga Fischer takkede amtmanden for dennes tilstedeværel-

Stemannsgade 2
DK-8900 Randers C
Tlf. 8712 2600
mail@museumoj.dk
museumoj.dk

se og rettede en varm tak til Dråby kommune for det smukke minde, man havde givet hendes mand, og fordi det lod sig gøre, at hendes mand fik sit sidste hvilested på den plads, der var ham så nær.

Mindehøjtidelighed på Molskroen

Amtmand Jean Ricard udtalte, — Det meget smukke mindesmærke over idealisten Egil Fischer har fået den rette placering. Da vi stod på Kirkebakken og overværede urnenedsættelsen og afsløringen, kom jeg til at tænke på en anden arkitekt, som har bygget Sct. Pauls Katedralen i London. Inde i kirken står der på en sten: Synes I ikke dette minde er nok, så se jer om. Det kan man også gøre i dag, og se den smukke naturpark og bebyggelsen ved Femmøller strand. Jeg tror kommende slægter vil se sig om. I mindet om Egil Fischer vil vi takke hans hustru.

Købmand Poul Jørgensen, en af Egil Fischers nære venner og hans „højre hånd“, og som havde været beskæftiget hos arkitekten i 25 år, fortalte om de år, der var gået, om den megen modstand, arkitekten i begyndelsen mødte.

— En dag vi stod på Kirkebakken, hvor han nu ligger, bad han mig grave et hul midt på bakken. Efter at hullet var dækket igen sagde han, her vil jeg gerne begrave. Arkitekten har betydet uendelig meget på denne egn. Han fik efter besværet en række lykkelige år, sammen med sin hustru på Nørrehalde.

Sønnen, Alvar Fischer, København, mindedes da hans far på en cykeltur efter første verdenskrig,

stiftede bekendtskab med Mols, og her forelskede sig i den storblåede natur. Senere erhvervede han 350 tdr. land. Han fortalte også, hvilken stor glæde det havde været for hans far, da man udnævnte ham som kommunens æresborger.

Endvidere blev der talt af pens. førstelærer Hovge Nielsen, Femmøller strand, formanden for grundejerforeningen, entreprenør Arnold Andersen, Randers, vandværksdirektør E. Frederiksen, Aarhus, og pastor C. B. Hansen. Den smukke sammenkomst sluttede med salmen „Dejlig er jorden“.

Mindestøtte rejses for Egil Fischer

Arkitekten og malerens urne sættes ned paa Kirkebakken

VED en højtidelighed torsdag paa Kirkebakken ved Femmøller Strand afslører Draaby Kommune en mindestøtte over afdøde arkitekt og maler Egil Fischer. Det sker paa et aars dagen for den landskendte arkitekts død. Ved samme lejlighed vil Egil Fischers urne blive sat ned paa Kirkebakken efter Fischers eget ønske, og jorden vil blive indviet.

Arkitekt Egil Fischer kom første gang til Mols i 1909. Skønt vidt berøgt havde han aldrig set et landskab saa skønt og afvekslende som Mols. Han besluttede, at her ville han bo, men først efter 1. verdenskrig kunne han realisere dette. Han købte 350 tønder land mellem Fuglsø og Femmøller, og i 1958 skænkede han 55 tønder land til Draaby Kommune. Sogneraadet kvitterede med at udnævne Fischer til Molslandets æresborger.

Egil Fischer var Danmarks første byplanlægger. Paa et tidligt tidspunkt skrev han det fokerte i, at byer fik lov at udvikle sig efter junglens princip. Dette skulle ske efter en fast og overvejet plan, men der gik lang tid, før man forstod rigtigheden i dette. Egil Fischer har udarbejdet byplaner for bl. a. Svendborg, Horsens og Ebeltoft.

Ogsaa for Femmøller Strand har Egil Fischer udarbejdet en byplan. Denne har man fulgt meget nøje gennem aarene, og i følge byplanen var det Fischers mening, at der skulle opføres en kirke paa Kirkebakken

ved Femmøller Strand. Sogneraadet har vedtaget, at der skal opføres et alderdomshjem ved Femmøller Strand og kirken vil følge senere.

Mindeord fra broderen

En bror til Egil Fischer, konsultrende ingeniør Otto Fischer, Stockholm, fylder torsdag 80 aar og kan derfor ikke være til stede ved højtideligheden paa Kirkebakken. Han har derfor bedt os bringe følgende mindeord:

Til Egil Fischer 23. april 1964:

Din arv af kunstneraand har vist dig vej til store indsigter, hvor andre har haft vanskeligere at se frem.

Naar det har været svært for dig at forklare dine synspunkter for andre, har du foretrukket at gaa dine egne veje alene. Derved har du tilsidesat muligheder for velstand.

Du har sejret til sidst ved de exceptionelle naturlove, som kunne forvandle, hvad der tilsyneladende er irrationelt, til at vise sig at være rationelt ved nærmere eftersyn ogsaa i menneskelivet. Otto.

(Det hænder, at elementarpartikler paa deres vej gennem rummet kan opføre sig „irrationelt“, naar de møder en tilsyneladende uigennemtrængelig „mur“ ved dog at gennemtrænge den. Dette kaldes i fysikken for „tunneleffekt“).

Ejendomshandeler

Glastekniker Werner Pedersen

Mindede æresborger

EBELTOFT — Byplanarkitekten Egil Fischer, Femmøller, kunne 21. oktober være blevet 100 år, og det blev af Ebeltoft Kommune markeret med nedlægnings af en krans ved mindesmærket for Fischer i naturparken ved Femmøller Strand.

Egil Fischer skabte naturparken og hele udstykningsområdet ved Femmøller Strand og forærede 55 tdr. land til den daværende Dråby Kommune. Han blev senere udnævnt til denne kommunes første og eneste æresborger.

Efter sin død blev Fischer gravsat ved mindesmærket i naturparken, der fortsat bærer hans navn, og på mindesmærket ses en buste af ham selv.

Stemannsgade 2
DK-8900 Randers C
Tlf. 8712 2600
mail@museumoj.dk
museumoj.dk

Mols-landets æresborger død

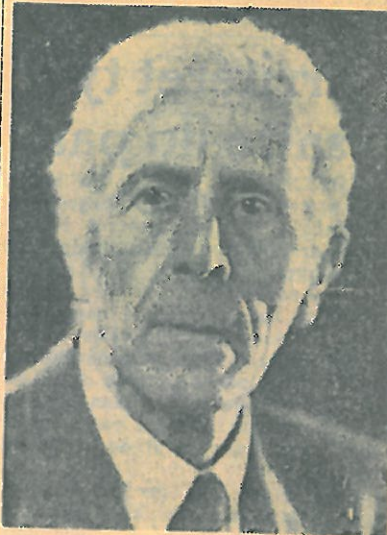
Arkitekten og maleren Egil Fischer

MOLS-LANDETS æresborger, arkitekten og maleren Egil Fischer, Femmøller Strand, er død, godt 84 aar. Han havde været syg nogen tid, men haabede, at det ville blive ham forundt at opleve endnu en sommer i den natur, han tabte sit hjerte til allerede som ung arkitekt, og hvis bevarelse han har gjort mere for end nogen anden til dato, Danmarks Naturfredningsforening indbefattet.

Egil Fischer saa Mols første gang, da han i 1909 for landsudstillingen i Aarhus byggede bortlodningshusene ved Dalgas Avenue. Skønt vidtberejst syntes han aldrig at have set et landskab saa storladent og af-

vekslende. Bakkerne, de sandede hulle, det flade land nedenfor og længst ude det dyblaa hav, alt prentede sig uudsletteligt i hans malersind, og han besluttede, at her ville han bo.

Landsudstillingens arkitekt, Em. Rosen, lo ad ham. Men Egil Fischer kom igen og igen, og efter den første verdenskrig, som han tilbragte i Spa-

Mols-landets æresborger, arkitekten og maleren Egil Fischer.

nien, realiserede han sin drøm, købte 350 tønder land mellem Fuglsø og Femmøller, opførte det Hotel Mols, der brændte en halv snes aar senere, for endelig i 1934 paa sin 56 aars fødselsdag at flytte ind i Nørrehald, det store hus oppe paa skrænten ved Femmøller Strand.

Et ejendommeligt hus. Meget i det, bl. a. bindingsværket og svalegangen, er typisk dansk. Andet er spansk: kaklerne, der er indsat i ydermurene, gittervinduerne og de malede loftfliser, for ikke at tale om pengeskabslaagen, der delvis stammer fra domkirken i Sevilla.

★

EGENTLIG havde Egil Fischer ikke tænkt sig at sælge ud af sit domæne. Men Nørrehald blev dyrere, end han havde regnet med, og mens han funderede over økonomien, opstod en ny idé: han ville skabe den ideelle ferieby. I første omgang mødte han ikke megen forståelse. Man troede paa Mols, at han kun var ude om at berige sig. Efterhaanden som det ene feriehus rejstes efter det andet, indsaa dog flere og flere, at der ikke blot var penge, men ogsaa idealisme i ideen.

I 1958 skænkede han Draaby Kommune et strandareal paa 55 tønder land, og sogneraadet, der for længst havde set, at han ville det rigtige, kvitterede prompte ved at udnævne ham til Mols-landets æresborger, en udmærkelse, der glædede ham meget. Han hadede at blive anset for jordspekulant.

SET fra Aarhus er det naturligt at lægge hovedvægten paa Egil Fischers fremsynede virke paa Mols. Ansku et andet sted fra er det arkitekten og maleren, der træder stærkest frem. Især arkitekten.

Egil Fischer er Danmarks første byplanlægger. Allerede før første verdenskrig begyndte han at skrive om det forkerte i, at Danmarks byer fik lov at udvikle sig efter junglens princip. Det skulle ske efter en fast, grundigt overvejet plan.

Længe talte han for døde ører. Men han blev ved, og hans tanke sejrede. I dag er der ikke en kommune, der arbejder uden byplan. Selv har Egil Fischer udarbejdet byplaner for bl. a. Svendborg, Horsens og Ebeltoft.

Maleren Egil Fischer er den, offentligheden ved mindst om. Han var aldrig særlig produktiv, følte vistnok, at han som bildende kunstner overskyggedes af sin fader, landskabsmaleren Hans Fischer fra Vestbirk. Som maler følte han sig knyttet til fynboerne — i al beskedenhed, sagde han gerne — men han havde sit eget ansigt.

I mange af hans billeder spores brydninger mellem maleren og arkitekten. Selv satte han de billeder, han hjembragte fra sit ophold i Spanien, højest. Andre vil foretrække de lysmattede landskaber, han fandt motiver til paa sit kære Mols. Som maler var han aristokrat. Det var han ogsaa som menneske, i sind saavel som i form. Notaren.

Draaby rejser mindstøtte for æresborger

Draaby kommune vedtog på sit møde lørdag aften at rejse en mindstøtte for kommunens æresborger — byplanarkitekten Egil Fischer. Man forventer, at afsløringen kan finde sted på et-års dagen for Fischers død - den 24. april.

Egil Fischer var blandt de første arkitekter i Danmark, der for alvor indsaa betydningen af planlægningen på byggeområdet, og førte den ud i praksis.